

Praktiki təlimat

Müvəqqəti tədbirlər üçün müraciətlər¹

(Məhkəmə Qaydalarının 39-cu maddəsi)

39-cu maddəyə əsasən Məhkəmə əlaqədar Dövlətin üzərinə öhdəlik qoyan müvəqqəti tədbirlərin görülməsi barədə qərar çıxara bilər.

Müvəqqəti tədbirlər yalnız müstəsna hallarda tətbiq olunur. Məhkəmə bütün müvafiq məlumatları nəzərdən keçirdikdən sonra ərizəçi ona aradan qaldırıla bilinməyən zərər vura biləcək qaçılmaz risklə üzləşdiyi halda Üzv Dövlətə qarşı müvəqqəti tədbir qərarı çıxaracaqdır.

Məhkəmə Qaydalarının 39-cu maddəsinə müvafiq olaraq müvəqqəti tədbirin görülməsi üçün müraciət edən ərizəçilər və ya onların nümayəndələri² aşağıda göstərilən tələblərə riayət etməlidirlər.

I. Əlavə məlumatlar

Məhkəməyə göndərilən istənilən müraciətdə müraciətin səbəbləri göstərilməlidir. Ərizəçi, xüsusilə onun qorxularının nəyə əsaslandığını, zənn edilən risklərin xarakteri və pozulması iddia olunan Konvensiya müddəaları barədə ətraflı izahat verməlidir.

Digər sənədlərdə təqdim olunmuş məlumatlara və ya daxili məhkəmə proseslərinə sadəcə istinad kifayət deyildir. Bütün lazımi sənədlərin, xüsusilə də müvafiq daxili məhkəmə və ya digər orqanlar tərəfindən çıxarılmış qərarların, eləcə də ərizəçilərin iddialarının əsaslı olduğunu göstərən hər hansı digər materialların müraciətə əlavə edilməsi vacib şərtidir.

Qərar qəbul etmək üçün kifayət qədər məlumatı özündə ehtiva etməyən müraciətlər bir qayda olaraq qərar çıxarılması üçün hakimə təqdim edilməyəcəkdir. Məhkəmə müvəqqəti tədbirlərin görülməsi üçün müraciətləri natamam şəkildə olan ərizəçilərlə əlaqə saxlamayacaq.

Müraciət edən şəxsin işinə artıq Məhkəmə tərəfindən baxılırsa, müraciət edən şəxs onun ərizəsinə verilmiş nömrəyə istinad etməlidir.

Ekstradisiya və ya ölkədən çıxarılma ilə bağlı hallarda çıxarılanın gözlənilən tarixi və vaxtı barədə müfəssəl məlumatlar, ərizəçinin ünvanı və ya saxlanıldığı yer və onun işi üzrə rəsmi istinad nömrəsi təqdim edilməlidir. Bu məlumatlarda (ölkədən çıxarılanın tarixi və vaxtı, ünvanı və s.) hər hansı bir dəyişiklik olarsa, Məhkəmə bu barədə mümkün qədər tez müddətdə xəbərdar edilməlidir.

Müraciət, mümkün olarsa, Razılığa gələn Tərəflərin rəsmi dillərindən birində olmalıdır.

Məhkəmə müvəqqəti tədbirlərin görülməsi haqqında xahişi nəzərdən keçirərkən işin qəbul edilməsi məsələsi üzrə də qərar qəbul edə bilər.

1. Məhkəmənin Prezidenti tərəfindən Məhkəmə Qaydalarının 5 mart 2003-cü il tarixli 32-ci maddəsinə müvafiq olaraq verilmiş və 16 oktyabr 2009-cu il, 7 iyul 2011-ci il və 3 may 2022-ci il tarixlərində dəyişdirilmişdir.

2. Əlaqə saxlamaq üçün məlumatlar tam şəkildə göstərilməlidir.

II. Müraciətlər “ECHR Rule 39 Site” saytı ilə, faks və ya poçtla göndərilməlidir

39-cu maddəyə əsasən müvəqqəti tədbirlər üçün müraciətlər “ECHR Rule 39 Site” saytı ilə və ya faksla yaxud poçtla³ göndərilməlidir. Məhkəmə elekton poçtla (email) göndərilən müraciətlərə baxmayacaqdır. Bütün müraciətlər ilk üz səhifədə qalın şriftlə aşağıdakı kimi işarələnəlməlidir:

“Rule 39 – Urgent

Əlaqə saxlanılacaq şəxs (adı və əlaqə məlumatları): ...

[Ölkədən çıxarılma hallarında]

Ölkədən çıxarılmanın tarixi, vaxtı və yeri: ...”

III. Müraciətlərin vaxtında edilməsi

Məhkəmə və Məhkəmə Katibliyinin məsələyə kifayət qədər vaxt ayırmaları üçün bir qayda olaraq müvəqqəti tədbirlərin görülməsi məqsədilə edilən müraciətlər ölkədaxili son qərar qəbul edildikdən sonra mümkün qədər tez göndərilməlidir. Ölkədən çıxarılma hallarında planlaşdırılmış çıxarılma vaxtına⁴ bir iş günündən az vaxt qalarsa Məhkəmə müraciətə baxmaya bilər.

Ölkədaxili son qərarın qəbulu çox yaxın vaxtda olarsa və onun dərhal icrası təhlükəsi yaranarsa, xüsusilə də ekstradisiya və ya ölkədən çıxarılma hallarında, ərizəçilər və onların nümayəndələri bu qərarın çıxmasını gözləmədən müvəqqəti tədbirlər üçün müraciətlərini təqdim etməli və aydın şəkildə qərarın qəbul ediləcəyi tarixi və müraciətlərinin ölkədaxili son qərarın onların xeyrinə olmayacağı halı ilə şərtləndiyini göstərməlidirlər.

IV. Dayandırma təsirinə malik daxili tədbirlər

Məhkəmə daxili məhkəmələrin qərarlarına qarşı appelyasiya məhkəməsi deyildir. Ərizəçilər ekstradisiya və ya ölkədən çıxarılma hallarında müvəqqəti tədbirlər üçün Məhkəməyə müraciət etmədən əvvəl çıxarılmanı dayandıracaq bütün daxili hüquq-müdafiə vasitələrindən istifadə etməyə çalışmalıdırlar. Ərizəçi dayandırma təsirinə malik olan bütün daxili hüquq müdafiə vasitələrindən istifadə etməyi təqdirdə Məhkəmə çıxarılmanın qarşısını almaq üçün 39-cu maddəni tətbiq etməyəcəkdir.

V. Müvəqqəti tədbirlər üçün müraciətdən sonra görülən tədbirlər

39-cu maddəyə müvafiq olaraq müvəqqəti tədbirlər üçün müraciət edən ərizəçilər Məhkəmə Katibliyindən gələn məktublara cavab verilməsini təmin etməlidirlər. Xüsusilə, müvəqqəti tədbirdən imtina edildiyi təqdirdə, ərizəçilər Məhkəməyə işlərini davam etdirmək niyyətində olduqlarını bildirməlidirlər. Müvəqqəti tədbir tətbiq edildiyi hallarda, ərizəçilər davam edən istənilən daxili icraat haqqında Məhkəməyə müntəzəm şəkildə və vaxtında məlumat verməlidirlər. Belə olmadıqda iş Məhkəmənin işlər siyahısından çıxarıla bilər.

3. Yadda saxlayın ki, müraciətləri poçtla göndərərkən adi poçt xidmətindən istifadə olunmamalıdır.

4. Məhkəmə Katibliyinin bağlı olduğu rəsmi və digər bayram günlərinin siyahısını Məhkəmənin internet səhifəsindən əldə etmək mümkündür: www.echr.coe.int/contact.